

ОБґРУНТУВАННЯ
щодо прийняття постанови НКРЕКП
«Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку
електричної енергії»

Відповідно до положень частини третьої статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), на ринку електричної енергії належать, зокрема, затвердження кодексу комерційного обліку електричної енергії.

З метою приведення термінології та положень Кодексу комерційного обліку електричної енергії, який затверджено постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 311 (далі – Кодекс) у відповідність до вимог Закону України «Про енергетичну ефективність» та Закону України «Про деякі питання використання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами, та внесення змін до деяких законів України щодо подолання паливної залежності і розвитку електрозарядної інфраструктури та електричних транспортних засобів», європейської нормативно-правової бази у сфері електроенергетики та з метою здійснення адаптації законодавства України до законодавства ЄС, що є важливою складовою поступового поглиблення політичної співпраці та економічної інтеграції України з ЄС, Департаментом із регулювання відносин у сфері енергетики розроблено проєкт постанови «Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії» (далі – Проєкт постанови), яким передбачено:

- введення нових термінів: «замовник послуги комерційного обліку (замовник)», «інтелектуальна система обліку», «інтелектуальний лічильник», «історичні дані комерційного обліку»;

- актуалізацію положень Кодексу в частині питань впровадження інтелектуальних лічильників та систем обліку електричної енергії, зокрема для створення можливості інформування споживачів про їх фактичне споживання електроенергії, регулювання ними власного споживання та сприяння їх активній участі у ринку електричної енергії;

- внесення до Кодексу вимог щодо особливостей організації комерційного обліку у операторів системи розподілу (далі – ОСР) з метою визначення втрат електричної енергії на 1 класі напруги в електричній мережі ОСР виключно за результатами вимірювань інтервальних лічильників, що встановлені на межі додатково створеної в мережі ОСР області комерційного обліку та функціонують у складі АСКОЕ ОСР;

- внесення до Кодексу критеріїв визначення та вимог щодо організації площадок комерційного обліку групи «а» та групи «б».

Проєкт постанови 16.05.2023 було схвалено на засіданні НКРЕКП, що проводилось у формі відкритого слухання, та оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою отримання зауважень та пропозицій. За результатом отриманих зауважень та пропозицій 28.06.2023 та 30.06.2023 відбулись відкриті

обговорення Проекту постанови, за результатами проведення яких оформлено Протокол від 28.06.2023 № 47-п, який розміщений на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

Також, на виконання вимог частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» Проект постанови було направлено на погодження до Антимонопольного комітету України. Листом від 07.08.2023 № 128-06/01-229-НПА Антимонопольний комітет України повідомив про погодження Проекту постанови.

Враховуючи зазначене, Департамент із регулювання відносин у сфері енергетики пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу комерційного обліку електричної енергії».

Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики

Андрій ОГНЬОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Змін до
Кодексу комерційного обліку
електричної енергії

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» та «Про ринок електричної енергії» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 311, що додаються.

2. Операторам систем розподілу до 01 січня 2025 року створити у власних електричних мережах додаткову область комерційного обліку та відповідні точки комерційного обліку для визначення втрат електричної енергії на 1 класі напруги в електричній мережі оператора систем розподілу та зареєструвати їх у адміністратора комерційного обліку.

3. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг

№ _____

Зміни до Кодексу комерційного обліку електричної енергії

1. У розділі I:

1) у пункті 1.1.4 глави 1.1:

абзац перший після слів «цього Кодексу» доповнити знаками, словами та цифрами «(крім виконання вимог щодо встановлення інтелектуальних лічильників, забезпечення формування та передачі даних з них відповідно до Програми модернізації вузлів обліку електричної енергії не пізніше ніж до 01 липня 2025 року)»;

у підпункті 1 слова «день введення їх в експлуатацію» замінити словами та знаками «дату їх встановлення або введення в експлуатацію (залежно від того, яка з цих дат є пізнішою)»;

2) у пункті 1.2.1 глави 1.2:

після підпункту 18 доповнити новим підпунктом 19 такого змісту:

«19) замовник послуги комерційного обліку (замовник) – фізична або юридична особа, яка звертається до ППКО шляхом надсилання листа поштою або електронним зверненням на електронну пошту про намір отримати послугу комерційного обліку;».

У зв'язку з цим підпункти 19 – 77 вважати відповідно підпунктами 20 – 78; після підпункту 23 доповнити двома новими підпунктами 24 та 25 такого змісту:

«24) інтелектуальна система обліку – автоматизована система, яка інформаційно об'єднує інтелектуальні лічильники та забезпечує приймання, обробку та передавання вимірюваної та іншої інформації каналами зв'язку для цілей проведення комерційних розрахунків, моніторингу та контролю;

25) інтелектуальний лічильник – багатофункціональний лічильник, що забезпечує вимірювання та обмін вимірюваною інформацією з інтелектуальною системою обліку за допомогою каналу зв'язку;».

У зв'язку з цим підпункти 24 – 78 вважати відповідно підпунктами 26 – 80; після підпункту 28 доповнити новим підпунктом 29 такого змісту:

«29) історичні дані комерційного обліку – збережені дані комерційного обліку, які були використані в розрахунках;».

У зв'язку з цим підпункти 29 – 80 вважати відповідно підпунктами 30 – 81; підпункт 33 викласти в такій редакції:

«33) комерційна межа – одна або сукупність точок комерційного обліку, що обмежують область або площадку комерційного обліку. Комерційна межа вказується в договорі та, зазвичай, збігається з межею між суміжними областями/площадками комерційного обліку, межею балансової належності або межею експлуатаційної відповідальності;»;

після підпункту 65 доповнити новим підпунктом 66 такого змісту:

«66) станція зарядки електромобілів (електрозарядна станція) - пристрій, який призначений для споживання електричної енергії з метою надання послуг з заряджання систем акумуляування електричної енергії (аккумуляторних батарей) електромобілів, електромобілів вантажних, електромобілів легкових, автомобілів плагін-гібридних, електробусів, та інших електричних колісних транспортних засобів;».

У зв'язку з цим підпункти 66 – 81 вважати відповідно підпунктами 67 – 82; підпункт 72 викласти у такій редакції:

«72) сторона, приєднана до мережі (СПМ) – юридична, фізична особа (в. т. ч. фізична особа-підприємець), яка має право відпускати або приймати електричну енергію до/з електричних мереж в точці комерційного обліку відповідно до укладених договорів;»;

3) підпункт 4 пункту 1.3.2 глави 1.3:

після слів «збереженої електричної енергії» доповнити новими словами «установками зберігання енергії»;

після слів «зберігання енергії та» доповнити новим словом «областей».

2. У розділі II:

1) у пункті 2.6.1 глави 2.6 після підпункту 2 доповнити новим підпунктом 3 такого змісту:

«3) для ТКО площадки комерційного обліку групи «а» для якої вона є ВТКО, забезпечити формування та передачу сформованих погодинних даних комерційного обліку до ОС/АКО;».

У зв'язку з цим підпункти 3 – 7 вважати відповідно підпунктами 4 – 8.

3. У розділі IV:

1) у главі 4.4:

назву викласти у такій редакції:

«4.4. Особливості створення областей та площадок комерційного обліку;»;

пункти 4.4.1 – 4.4.3 викласти у такій редакції:

«4.4.1. Площадки та області комерційного обліку ідентифікуються за допомогою ЕІС-кодів відповідних типів та є базовими елементами

інформаційної моделі організації комерційного обліку на ринку електричної енергії.

Області комерційного обліку створюються операторами системи з метою зведення балансів та визначення втрат електричної енергії в електричних мережах, шляхом створення фізичних ТКО на периметрі та всередині цих мереж.

Для кожної області та площадки комерційного обліку (крім простих площадок) мають бути створені та зареєстровані у встановленому порядку відповідні віртуальні точки комерційного обліку.

4.4.2. Межі областей комерційного обліку у власних електричних мережах операторів систем мають обиратися виходячи з таких обмежень:

- 1) формуватися в межах території здійснення ліцензованої діяльності;
- 2) за класами напруги;
- 3) визначатися відповідно до вимог нормативно-правових актів щодо забезпечення комерційного обліку електричної енергії.

4.4.3 Оператори системи розподілу зобов'язані створити у власних електричних мережах та зареєструвати у АКО додаткові області комерційного обліку та відповідні ТКО для визначення втрат електричної енергії на 1 класі та 2 класі напруги в електричній мережі ОСР.

У ТКО на межі областей комерційного обліку між 1 та 2 класами напруги має бути забезпечений інтервальний комерційний облік, формування та передача погодинних даних комерційного обліку до АКО.

Втрати електричної енергії на 1 класі напруги в мережах ОСР мають формуватися як різниця обсягів електричної енергії, обчислених за одночасно знятими показами встановлених на межі цієї області інтелектуальних лічильників, що функціонують у складі АСКОЕ.

З використанням цих даних АКО має забезпечити формування сертифікованих даних щодо обсягу втрат електричної енергії в електричній мережі ОСР.»;

у пункті 4.4.4 слово «електроенергетики» виключити;

доповнити новими пунктами такого змісту:

«4.4.9. Площадки комерційного обліку за ознаками вимог щодо періодичності проведення вимірювання, формування та передачі даних відносяться до групи «а» та групи «б».

4.4.10. До групи «а» належать площадки комерційного обліку, що містять: електроустановки з приєднаною потужністю 150 кВт і більше або середньомісячним обсягом споживання електричної енергії понад 50 тис. кВт·год (фактичним за попередній календарний рік або заявленим для нових електроустановок) на об'єктах споживачів (крім багатоквартирних житлових будинків та побутових споживачів);

генеруючі установки та/або електроустановки зберігання енергії з можливістю відпуску електричної енергії в електричні мережі ОС або інших користувачів;

електроустановки споживача за його ініціативою, якщо відповідні засоби обліку відповідають вимогам щодо формування та передачі даних комерційного обліку для площадок групи «а».

4.4.11. Площадки комерційного обліку групи «а» мають бути забезпечені інтелектуальними лічильниками, що встановлені на комерційній межі цієї площадки комерційного обліку та функціонують у складі автоматизованої системи, з гарантованим автоматичним щодобовим дистанційним зчитуванням інтервальних результатів вимірювання, формуванням та передачею до АКО валідованих погодинних фактичних даних комерційного обліку електричної енергії, відповідно до вимог цього Кодексу.

4.4.12. Площадки комерційного обліку, які не належать до групи «а» відносяться до групи «б».

4.4.13. Для площадки комерційного обліку групи «б» має забезпечуватися формування та передача до АКО даних комерційного обліку щомісяця або за менший період (в рамках процесів змін постачальника, відключення споживача тощо) передбачений вимогами нормативно-правових актів, щодо забезпечення комерційного обліку електричної енергії.».

4. У розділі V:

1) у пункті 5.7.7 глави 5.7 слово «Після» замінити словами «У разі»;

2) у главі 5.10:

назву викласти у такій редакції:

«5.10. Особливості улаштування вузлів обліку на електростанціях, підстанціях, станціях зарядки електромобілів та установках зберігання енергії»;
доповнити новим пунктом такого змісту:

«5.10.9. Станції зарядки електромобілів, що приєднуються до електричних мереж відповідно до вимог Кодексу системи розподілу, або площадки вимірювання для таких станцій зарядки електромобілів створені за ініціативою користувача системи шляхом розділення обліку на об'єкті користувача, мають бути забезпечені окремим комерційним обліком електричної енергії шляхом улаштування вузла комерційного обліку відповідно до вимог цього Кодексу. При цьому використання електричної енергії на площадці вимірювання для таких станцій зарядки електромобілів на інші цілі, крім надання послуг із заряджання електромобілів та для споживання для власних потреб електростанції, забороняється.».

3) у примітці «**» до пункту 5.13.1 глави 5.13 слова «за попередні 12 місяців» замінити словами «за попередній календарний рік».

Директор Департаменту із
регулювання відносин у сфері енергетики

Андрій ОГНЬОВ